

TAG UG/Uwch

974/51

MATHEMATEG C2

Mathemateg Bur

A.M. DYDD MAWRTH, 13 Ionawr 2009

1½ awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen:

- llyfr ateb 12 tudalen;
- Llyfryn Fformiwlâu;
- cyfrifiannell.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **bob** cwestiwn.

Rhaid dangos gwaith cyfrifo digonol er mwyn egluro'r dull **mathemategol** a ddefnyddir.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Atgoffir chi bod angen Cymraeg da a chyflwyniad trefnus yn eich atebion.

1. Defnyddiwch Reol y Trapesiwm gyda phum mesuryn i ddarganfod bras werth ar gyfer yr integryn

$$\int_0^1 \frac{1}{1+x^4} dx .$$

Dangoswch eich gwaith cyfrifo a rhowch eich ateb yn gywir i dri lle degol. [4]

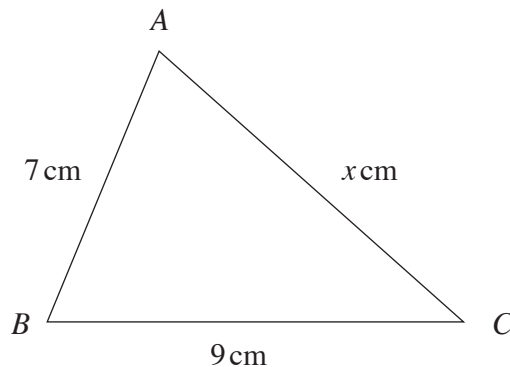
2. (a) Darganfyddwch holl werthoedd θ rhwng 0° a 360° sy'n bodloni

$$6 \cos^2 \theta + \sin \theta = 4. \quad [6]$$

- (b) Darganfyddwch holl werthoedd x rhwng 0° a 180° sy'n bodloni

$$\tan 3x = -1.54. \quad [3]$$

3. Mae'r diagram isod yn dangos braslun o'r triongl ABC gydag $AB = 7$ cm, $AC = x$ cm, $BC = 9$ cm a $\cos \widehat{BAC} = \frac{2}{7}$.

- (a) Ysgrifennwch a symleiddiwch hafaliad cwadratig y mae x yn ei fodloni. Trwy hyn, enrhifwch x . [3]
- (b) (i) Mynegwch $\sin \widehat{BAC}$ yn y ffurf $\frac{\sqrt{m}}{n}$, lle mae m, n yn gyfanrifau y mae'n rhaid darganfod eu gwerthoedd.
- (ii) Mynegwch $\sin \widehat{ACB}$ yn y ffurf $\frac{\sqrt{p}}{3}$, lle mae p yn gyfanrif y mae'n rhaid darganfod ei werth. [4]

4. (a) Trydydd term ar ddeg cyfres rifyddol yw 51. Mae nawfed term y gyfres bum gwaith yr ail derm. Darganfyddwch derm cyntaf a gwahaniaeth cyffredin y gyfres rifyddol. [5]
- (b) Term cyntaf cyfres rifyddol arall yw 5 a'r ugeinfed term yw 62. Darganfyddwch swm ugain term cyntaf y gyfres rifyddol hon. [2]

5. (a) Term cyntaf cyfres geometrig yw a a'r gymhareb gyffredin yw r . Profwch y rhoddir swm yr n term cyntaf gan

$$S_n = \frac{a(1-r^n)}{1-r} . \quad [3]$$

- (b) Darganfyddwch swm deunaw (un deg wyth) term cyntaf y gyfres geometrig

$$10 + 9 + 8 \cdot 1 + \dots$$

Rhowch eich ateb yn gywir i'r rhif cyfan agosaf. [3]

- (c) Ail derm cyfres geometrig arall yw -4 . Swm i anfeidredd y gyfres yw 9.

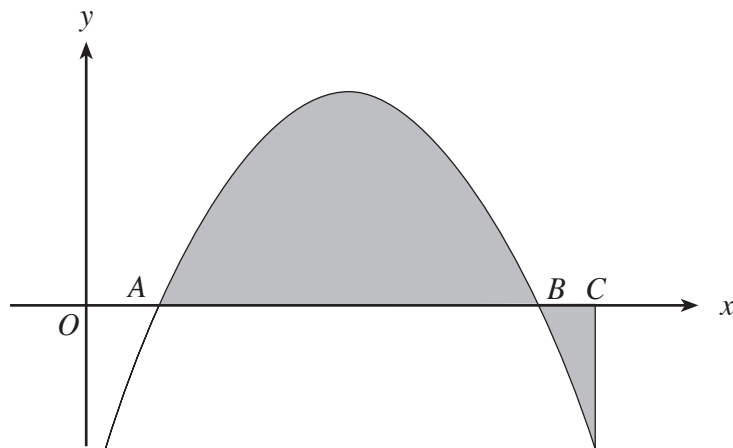
- (i) Dangoswch fod r , sef cymhareb gyffredin y gyfres, yn bodloni'r hafaliad

$$9r^2 - 9r - 4 = 0.$$

- (ii) Darganfyddwch werth r , gan roi rheswm dros eich ateb. [6]

6. (a) Darganfyddwch $\int \left(\frac{3}{x^2} - 2\sqrt{x} \right) dx$. [2]

- (b)

Mae'r diagram yn dangos braslun o'r gromlin $y = 5x - 4 - x^2$.

Mae'r gromlin yn croestorri'r echelin- x yn y pwyntiau A a B . Cyfesurynnau'r pwynt C yw $(5, 0)$.

- (i) Darganfyddwch gyfesurynnau- x y pwyntiau A a B . [3]
- (ii) Darganfyddwch **gyfanswm** arwynebedd y rhanbarthau sydd wedi'u tywyllu. [7]

TROSODD

7. (a) O wybod bod $x > 0$, $y > 0$, dangoswch fod

$$\log_a xy = \log_a x + \log_a y. \quad [3]$$

- (b) Datrysych yr hafaliad

$$\log_9 x = -\frac{1}{2}. \quad [2]$$

- (c) Datrysych yr hafaliad

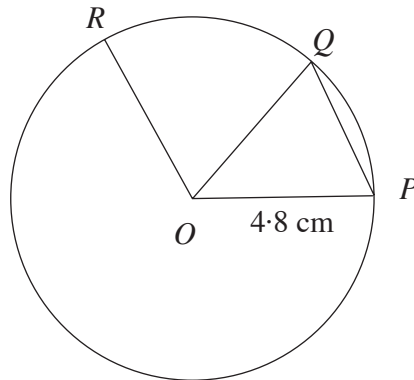
$$\log_a(4x + 7) = \log_a x + 2\log_a 3. \quad [4]$$

8. Mae gan y cylch C_1 ganol A a'i hafaliad yw

$$x^2 + y^2 + 4x - 2y - 20 = 0.$$

- (a) Darganfyddwch gyfesurynnau A a radiws C_1 . [3]
 (b) Hafaliad y llinell L yw $y = -x + 6$. Darganfyddwch gyfesurynnau croestorfannau L ac C_1 . [4]
 (c) Mae gan y cylch C_2 ganol $(10, 6)$ a'i radiws yw r . O wybod bod C_1 ac C_2 yn cyffwrdd yn allanol, darganfyddwch werth r . [3]

9.

Mae'r diagram yn dangos tri phwynt P , Q ac R ar gylch â chanol O a radiws 4.8 cm.

- (a) O wybod bod $\widehat{POQ} = 0.7$ radian, darganfyddwch arwynebedd **triongl** POQ . Rhwng eich ateb yn gywir i ddau le degol. [2]
 (b) Hyd yr **arc** RQ yw L cm ac arwynebedd y **sector** ROQ yw A cm^2 . O wybod bod $A = kL$, darganfyddwch werth k . [3]